

REDACTIONEEL GEDEELTE

DE JAARVERGADERING DER MAATSCHAPPIJ

Mogen de penvoerders der afdelingen al treuren over slecht bezoek der gewestelijke bijeenkomsten, de Maatschappij als zoodanig heeft geen reden deze klacht tot de hare te maken voor wat betreft haar eigen vergaderingen; zelfs valt telken jare een stijgende belangstelling waar te nemen voor de jaarlijksche bespreking harer verrichtingen. Ditmaal hadden een tachtigtal leden zich naar den Bosch opgemaakt, alwaar bij de officieele ontvangst ten stadhuize het Dageelijksch Bestuur bij monde van den Burgemeester de tandheelkundige gasten het welkom toeriep. Nadat deze met een kunsthistorische beschouwing van de wandversierselen der ontvangzaal de plechtigheid had beëindigd en ook de voorzitter niet in gebreke was gebleven om namens de Maatschappij van waardeering te getuigen voor de betoonde onderscheiding ten onzen opzichte, togen de leden naar de vergaderzaal om tegen negen uur met de werkzaamheden een aanvang te maken.

De voorzitterlijke openingsrede was ditmaal kort en zoo kwam al spoedig de secretaris aan het woord voor het uitbrengen van zijn uitvoerig jaarverslag, hetwelk de praeses gelegenheid gaf dezen functionaris dank te brengen voor hetgeen hij in het afgelopen jaar ten behoeve der Maatschappij had verricht. Met een luid applaus sloot de vergadering zich bij deze hulde aan.

Van de gelegenheid tot het oefenen van critiek op het regeerbeleid, voor zoover dat in het Jaarverslag en de diverse publicaties tot uitdrukking was gekomen, maakten verschillen-

de leden gebruik. In de eerste plaats kon *Visser* zich niet vereenigen met het adres aan den Minister van Arbeid, inzake het voorgenomen technikers-examen, waarop de voorzitter in het licht stelde dat het adres gebaseerd was op het door den Minister ingenomen standpunt, waaraan dezerzijds nu eenmaal niets kon worden veranderd en dat men dus wel genoodzaakt was te aanvaarden. Het was niet mogelijk gebleken (zulks in antwoord op een vraag van *Sanders* aangaande de diligentie in deze) met succes eenigen invloed te dezer zake te laten gelden.

Ook het financieel beleid ondervond eenige critiek van de verificatie-commissie, voor wat betreft de hooge kosten verbonden aan het beheer van het Steunfonds. De voorzitter gaf ook zijnerzijds toe, dat een bedrag van f 140.— wel wat veel was in verhouding tot de fondsen (waarover de administratie loopt en hoopte dat het bestuur een goedkoopere weg zou weten te vinden.

Ten aanzien van het ziekenfondswezen informeerde *Visser* naar het H. B.-standpunt met betrekking tot het rapport van de C. T. V., opgesteld naar aanleiding van de desbetreffende motie ten vorigen jare in Groningen aangenomen. Het H. B. bleek nog geen tijd te hebben gehad om zijn standpunt hieromtrent te bepalen.

Van meer principieel belang was de discussie, die zich ontwikkelde naar aanleiding van het ook door den secretaris der A. T. V. in zijn verslag vermeldde geval van een door Amsterdam vrijwel geroyeerd en door Gelderland aangenomen lid. Naar ter vergadering (op aandrang van verschillende zijden) medegedeeld werd, had de bedoelde collega in het bekende ziekenfonds-conflict handelingen verricht, waarvoor de daarbij betrokken fonds-tandartsen in hun belangen waren benadeeld en hij tegen de te den aanzien geldende regelen van collegiale ethiek had gezondigd. De afdeeling Amsterdam achtte alle termen tot royement aanwezig, doch gaf uit gevoelsoverwegingen den betrokkene gelegenheid de eer aan zich te houden. Toen hij zich geruimen tijd daarna bij de afdee-

ling Gelderland opnieuw voor het lidmaatschap aanmeldde, vond men daar de geïncrimineerde feiten niet van dien aard om de candidatuur te weigeren. Dit gebrek aan eenheid van gedragslijn was aanleiding tot een protest van de A. T. V. bij genoemde afdeeling, welk protest de secretaris in het Jaarverslag ook tot het zijne maakte.

Hiertegen kwam *Berkenbosch Berends* namens de afdeeling Gelderland in verzet, zich in de eerste plaats beroepend op het feit, dat de aanneming met algemeene stemmen was geschied en men aldaar eenparig het vergrijp, ook na uitvoerige toelichting van Amsterdam niet zoo ernstig achtte om zich aan haar oordeel te refereeren.

Aan deze kwestie ontwikkelden zich aldra eenige zijden. In de eerste plaats het organisatorisch beginsel, dat voor het handhaven van de tucht een eens genomen beslissing niet door eenige afdeelingen dient te worden ongedaan gemaakt. *Sanders* was van oordeel dat de genoemde afdeeling uit saamhoorigheds-overwegingen het standpunt van Amsterdam had moeten overnemen; z. i. behoorde er geen verschil in beoordeeling te bestaan en dient men een uitspraak zonder meer te handhaven. Hij gaf dan ook in overweging om bij de nieuwe Statuten maatregelen te treffen, dat zoo iets niet meer kon voorkomen. *Göttlich* voerde bovendien aan, dat alle stukken in dit conflict van het hoofdbestuur waren uitgegaan, waardoor aan het ingenomen standpunt een algemeen geldend karakter was gegeven. *Berkenbosch Berends* van zijn kant stelde zich in het verdere verloop bovendien op dit formeele standpunt: doordat de betrokkene bedankt had was van royement geen sprake, ergo kon hij zich opnieuw voor het lidmaatschap aanmelden en moest de Geldersche afdeeling naar eigen inzichten over de toelating beslissen.

De voorzitter, conclusie nemend, was van oordeel dat de huidige methode van toelating leemten vertoont en zegde toe deze kwestie bij de opstelling van het desbetreffende artikel van het nieuwe H. R. ernstig onder het oog te zien. Als regel zal in zoodanige gevallen alleen de sociale ontoelaatbaarheid

den doorslag moeten geven en niet het oordeel over den persoon.

Men behoeft inderdaad slechts weinig organisatorisch aangelegd te zijn om in te zien, dat de autonomie der afdelingen voor principieele kwesties als de onderhavige, in zaken van tucht verlamvend moet werken. Waar bij de wetenschappelijke vereenigingen de mogelijkheid van het lidmaatschap staat of valt met die voor de Maatschappij (op grond van in die organisaties speciaal daartoe genomen besluiten), daar doet het wel zonderling aan dat de afdelingen onderling tegenstrijdige beslissingen kunnen nemen. Wat voor de eene afdeling geldt behoort voor de andere eveneens van kracht te zijn. Het is derhalve wel noodig, dat deze aangelegenheid eens voor al afdoende geregeld wordt.

Beziet men de kwestie van den psychologischen kant, dan is weer eens het licht gevallen op het verschil in mentaliteit tusschen de hoofdstad en wat men met een verzamelwoord de provincie zou kunnen noemen. In het betreffende conflict werd indertijd door het H. B. een standpunt ingenomen conform de zienswijze der afdeling Amsterdam. Hieruit te mogen afleiden dat deze gedragslijn ook elders met de heerschende opvattingen zou strooken, is opnieuw gebleken een illusie te zijn, getuige de protesten, die de woorden van Sanders uitlokten, toen hij vond, dat er geen verschil in beoordeeling tusschen de afdelingen der Mij. behoort te bestaan. Ook de aandrang der vergadering om mededeeling der feiten, in tegenstelling met het streven des voorzitters om de zaak algemeen te houden, bracht hetzelfde subjectieve element in het geding, dat ook in de afdeling Gelderland den doorslag had gegeven. Om dit te verklaren heeft men slechts in aanmerking te nemen dat de belangen-tegenstelling gelijk die in het bekende conflict tot uiting kwam, in de provincie ten eenenmale onbekend is. Het karakter der fondsen en de persoonlijke relatie tusschen de wederzijdsche partijen geven aan de onderlinge verhouding een zekere gemoedelijkheid, die botsingen, zooals in de hoofdstad, tot de onmogelijkheden

doet behooren. Vandaar dat men in Arnhem geneigd was het „geval” objectief minder en den persoon met zijn omstandigheden meer in het oog te vatten.

Neemt men ten overvloede in aanmerking, dat het H. B., gelijk ten vorigen jare bleek, niet in staat is voor het geheele land uniforme voorwaarden te bedingen bij het sluiten van ziekenfonds-overeenkomsten en al naar te bereiken viel, met verschillende financieele regelingen genoegzaam heeft moeten nemen, wat óók al weer precedentes en moeilijkheden schiep, dan is wel duidelijk aan het licht getreden, hoezeer alzijdige heterogeniteit aan een zekere eenheid in opvattingen in den weg staat. Het was dan ook goed gezien, toen de voorzitter na zijn herverkiezing aankondigde, dat er van het H. B. voorstellen, óók in ziekenfonds-aangelegenheden, zullen komen, die een zwenking in de sociale politiek der Mij. zullen betekenen. Er zal dan naar een oplossing moeten worden gestreefd, waarbij onder supervisie van het H. B., door plaatselijke omstandigheden en verhoudingen zal worden bepaald, wat als praktisch hoogst bereikbare kan worden verkregen.

Veel kruis werd ook verschoten naar aanleiding van het tweede voorstel der afd. Zuid-Holland, inzake de ethiek van het naambord bij praktijkoverdracht. Wel trok de afdeling op grond van het afwijzend prae-advies, dit aanstonds in, doch *Visser* en *Nord* stelden op de daarin gevraagde commissie wel degelijk prijs, laatstgenoemde vooral met het oog op de komende geneeskundige beroeps-rechtspraak. Hij achtte het van veel belang dat een commissie minimum-eischen vaststelt met inachtneming waarvan conflicten met de Raden van Tucht voorkomen zouden kunnen worden. Door deze ethische voorschriften intijds vast te leggen, zou z. i. de Mij. veel sterker komen te staan. De voorzitter, daarin bijgevallen door *Sanders*, waarschuwde tegen overijde codificatie, wijl de door de Raden van Tucht te bestrijken gevallen niet op de ethiek betrekking zullen hebben. Met het oog op de heterogene elementen waaruit de Mij. is samengesteld, vreesde hij eerder het scheppen van conflicten dan dat ethische consolida-

tie het gevolg zou zijn. Daartegen voerde *Nord* aan, dat in Engeland de General Medical Council wel degelijk recht spreekt aan de hand van een schriftelijken codex. De meerderheid was het blijkbaar met den voorzitter eens en zoo werd een desbetreffende motie-Nord: er worde een commissie benoemd tot het uitbrengen van een rapport over de ethische kwestie", verworpen.

Inderdaad was er reden om — gezien de uiteenlopende meeningen over vraagstukken van beroepstucht — eenigszins huiverig te zijn voor het stellen van regels. Men denke slechts aan de H. B.-motie inzake het adverteeren te Zwolle aangenomen, bij welke behandeling o.a. bleek dat men in bepaalde streken van ons land meende dit middel (zelfs in den bestaanstrijd tegen de onbevoegden hier en daar) niet te kunnen ontberen. Met het gevolg, dat de motie belangrijk verzwakt moest worden, wilde zij instemming verwerven.

Dat de omstandigheden het wenschelijk maken dit terrein voorshands niet in kaart te brengen, moge te betreuren zijn, er staat echter tegenover dat ook zonder ethische voorschriften in deze richting goed werk kan worden verricht. Door persoonlijk contact en overreding zal in menig geval met meer succes tegen inbreuk op de ongeschreven regelen der beroepsethiek kunnen worden gemaakt dan door het hanteren van een codex. Indien van dit individueele middel intijds gebruik wordt gemaakt, zal vermoedelijk menige afgedwaalde op het goede pad teruggebracht kunnen worden; wie op deze wijze niet te keeren is, zal ook door officieele voorschriften niet weerhouden worden. Als een zoodanige poging kan men ook het voornemen beschouwen, om door den secretaris de jonge collega's te doen voorlichten op dit voor hen vaak nog geheel onbekend terrein.

De Zaterdagmorgen was in hoofdzaak gewijd aan de behandeling van de concept-statuten, waarbij voor verschillende artikelen wijziging werd bepleit. Zoo zal op voorstel van *Göttlich* bij art. 5 inzake de aanmelding voor het lid-

maatschap, de tusschenkomst van den afdeelings-secretaris tevens in de statuten worden vastgelegd. Dit gaf weer tot nieuwe beschouwingen aanleiding. *Sanders*, had bezwaar tegen dit amendement vanwege de invoering van het begrip Afdeeling, waaromtrent geen definitie in de statuten wordt gegeven. Stapte men over dit theoretisch bezwaar heen, bij de verdere behandeling werd het lidmaatschap der afdeelingen van meer praktisch en actueel belang, eensdeels door de toename van het aantal forensen en bovendien door de uitbreiding van het stelsel van neven-praktijken, waarbij zich het geval kan voordoen (en inderdaad reeds voordoet) dat twee afdeelingen worden bestreken. Naar ter vergadering bleek, houdt de inspectie der Volksgezondheid slechts rekening met de woonplaats, niet met de gemeente waar de praktijk gevestigd is. *Sanders* achtte het — gesteund door *Mr. Nord Thomson*, gewenscht dat de vestiging over het lidmaatschap der afdeeling beslist en hij gaf de voorkeur aan de oude redactie, die aanwijst in welke afdeeling men thuis hoort. Vooral met het oog op bindende besluiten der afdeelingen achtte hij afwijking daarvan fataal, daar deze zich steeds op het gebied der praktijk bewegen en bij het nieuwe ontwerp volgens de officieele opvatting alles op losse schroeven zou komen te staan.

De voorzitter betoogde, met een beroep op gevallen waarin twee of meer praktijken gehouden worden, de moeilijkheid van statutaire regeling. Het resultaat was, dat een voorstel van *Sanders* om in de statuten vast te leggen, bij welke afdeeling men van rechtswege behoort, geen meerderheid kon verwerven. Het H. B. zal echter een daarna aangenomen motie, waarin als afdeeling wordt aangewezen die, waarin de (hoofd)praktijk gevestigd is, als leiddraad bij de beslissing hanteeren.

Nadat ten aanzien van verschillende artikelen opmerkingen van redactioneelen aard waren gemaakt, zegde de voorzitter toe een commissie van redactie onder voorzitterschap van den juridischen adviseur te zullen benoemen, die met inacht-

neming van alle gemaakte opmerkingen en de gehouden beschouwingen, bij de definitieve formuleering der artikelen het H.B. van voorlichting zal dienen.

Van de Rondvraag werd door verschillende leden gebruik gemaakt om wenschen naar voren te brengen of inlichtingen te vragen. *Van Hasselt* zou het op prijs stellen en ook voor meerdere populariseering van het Steunfonds bevorderlijk achten, zoo het bestuur jaarlijks een uiteenzetting gaf van zijn verrichtingen. Het nut van het Steunfonds zou hierdoor ongetwijfeld meer tot de leden spreken en een prikkel zijn voor meerdere toetreding als donateur. Van de voorzitterlijke opwekking tot dit laatste maakten velen gebruik om een penningsteek te offeren op het altaar der intercollegiale weldadigheid. *Visser* drong aan op eerdere toezending van den beschrijvingsbrief en herhaalde zijn te Groningen geuite wensch, dat het Jaarverslag in de afdeelingen kon worden besproken alvorens het in de Jaarvergadering wordt uitgebracht. Verder informeerde hij naar het plan de campagne voor den eerstvolgenden wetenschappelijken cursus en vestigde de aandacht op het groote nut van werk-cursussen. De voorzitter antwoordde hierop, dat het programma nog niet vaststaat; de vorige cursussen, bij wijze van proef gehouden, konden als zeer geslaagd worden beschouwd. Ten aanzien van eventuele werk-cursussen, alwaar gelegenheid zal zijn om onder leiding zich met bepaalde methoden vertrouwd te maken, werd alle medewerking toegezegd. *Van Eupen* vroeg hoe het stond met de kwestie der vulkaniseerketels. Van de bestuurstafel wist men alleen mede te deelen, dat het met de gekeurde slecht en met de ongekeurde goed ging; uit de vergadering vernam hij dat eenige maanden geleden een procesverbaal was uitgelokt en op een rechterlijke uitspraak eerlang kan worden gerekend, waarvan het resultaat zal worden gepubliceerd. *Loeb* ten slotte wenschte aan de Jaarvergadering andere attracties dan festiviteiten te verbinden, als b.v. een kleine tentoonstelling of wetenschappelijke voordrachten. De

voorzitter, die de feestelijkheden niet prijs wenschte te geven, zag alleen in een gecombineerde vergadering met een der wetenschappelijke vereenigingen iets wat den vrager zou kunnen bevredigen.

Als laatste spreker meldde zich *Berkenbosch Berends* om den dank der vergadering te vertolken voor de wijze waarop de voorzitter zich van zijn taak had gekwet en waarin hij de door Loeb verlangde attractie reeds verwezenlijkt zag! Inderdaad beheerscht naar ieders overtuiging de praeses de techniek van het voorzitterschap volkomen; toch ontkwam men niet aan den indruk, dat hij zoo nu en dan — zij het dan ook met „elegantie” — de discussie kortwiekte, waardoor mogelijk een zeker gevoel van onvoldaanheid bij hen, die nóg iets op het hart hadden, kan zijn achtergebleven.

Na dit slotaccoord gingen de deelnemers zich aan de niet minder bekwame leiding der Bossche collega's toevertrouwen om het resterende deel van het programma in Noord-Brabant's dinerzaal en schoone dreven op meer joyeuze wijze af te werken. —

B.